

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejemana, velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Marcionino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemki nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 235.

V Ljubljani, v petek 13. oktobra 1893.

Letnik XXI.

Nenatorna zveza.

Dunaj, 11. oktobra.

Liberalizem, ki dobro čuti, kako opasno mu je pestalo razširjanje krščanskih idej mej ljudstvom, oprijemlje se krčevito, kakor utapljaajoče se slamice socijalnih demokratov. Najboljši dokaz te navidezno nenaravne zveze so poročila židovsko-liberalnih listov o socijalno-demokratskem gibanju na Dunaju.

Osobito objavljajo ti listi z razprtim tiskom vsak še tako bedast ali pa surov napad socijalističnih govornikov na vero, cerkev, „črne“ in krščanske socijaliste.

Neverjetno, ali istinito je, da se oni, ki hočejo zá-se, in jedino le zá-se, imeti vesoljni kapital, bratijo z onimi, ki hočejo, da naj je kapital last države, ne pojedincev. Most, ki tukaj pelje čez prepad principijelnih nasprotstev, je pač: sovraštvo do vere in pa — židje, ki imajo faktično vrhovno vodstvo obeh strank v rokah.

S kako strastnim sovraštvom napadate obe stranki vse, kar nosi krščansko ime, nam najjasneje kažejo shodi, ki jih prirejate ravno sedaj ti stranki.

Z nečuvono strastjo zahteval je v izključno židovskem „naprednem“ društvu v prvem okraju konfuzni dr. Kronawetter brezverske šole. Njemu so idejal francoske šole, kjer je vera izključena popolnoma. Osobito noče, da bi imela kak vpliv v šoli „konfesija“. To velja sevěda samo za katoliško vero, kajti protestantje, osobito pa židje, naj le imajo še nadalje svoje verske šole.

To je „prostost“. Žal, da je takim razlagam pritrjevalo tudi nekaj učiteljev.

Tudi socijalni demokratje ljubijo prostost — zá-se. Shode krščanskih socijalistov skušajo v novjšem času onemogočiti s kričanjem in, če treba, s pestjo. Celó nasproti somišljenikom svojim so soci-

jalistični vodje pravi avtokratje. Saj je nemškim socijalnim demokratom nekako vodilo:

„Üb' immer Liebknecht-Beblichkeit
Bis an dein kühles Grab,
Und weiche keinen Singer breit
Vom Grillenberger ab!“

Kako nestrpni so pa socijalisti nasproti onim, ki ne trobijo v njihov rog, kako skušajo uničiti osobito delavca, ki slepo ne hodi za njimi, kaže jako značilni dogodek, ki nam je ob jednom tudi priča, koliko moč celó nad delodajalci si je že pridobil socijalizem.

V Brnu ni hotel delavec Vaclav Ziegler dajati prispevkov k skladu za štrajk. Moral je iz Brna. Na Dunaju dobil je dela pri tvrdki Quittner. Kmalu pa je priobčil socijalistični list „Der Metallarbeiter“ svarilo proti Zieglerju in poziv, odstraniti ga s solidarnim postopanjem.

Delavci Quittnerjeve tovarne zahtevali so, da gospodar odpusti Zieglerja, in gospodar udal se je, če tudi morebiti nerad, pritisku. Ziegler tožil je vrednika, ki je bil tudi obsojen v štirimesečni zapor.

Po obravnavi rekli so socijalisti Zieglerju, da na vsem svetu zanj ne boče dela. Toda dobil je vendar le delo zopet tukaj in sicer v Tastréjevi tovarni. Delavci so tudi tu zahtevali njegov odpust. Toda sedaj se gospodar ni udal. Ker na ta način ni šlo, napadli so po noči Zieglerja z nožem. Posrečilo se je nesrečnemu možu, ubežati, napadovalci pa pridejo pod ključ. Liberté, fraternité, égalité! . . . to je gěslo socijalnih demokratov, njih delovanje pa označuje opisani dogodek.

Nenatorna zveza med socijalisti in kapitalisti se bode razbila prej ali slej, toda trdno upanje imamo, da stranke krščansko-socijalne načela bodo zmagoslavno zavlada in gradila nov socijalni red na grobljah socijalizma in kapitalizma.

Jezikovni izvrševalni zakon.

IV.

Največji del našega narodnega boja se suče okrog šolstva. Ko dobimo svoje pravice v šoli, potem lahko rečemo, da smo nad polovico narodnega dela dovršili. Mi pa ne mislimo tukaj le ljudskih šol, temveč tudi višje šole. Treba bode skrbeti, da se pri vrejenju jezikovnega vprašanja določijo tudi naše narodne pravice v šoli. Te določbe bodo pa biti morale, kolikor je moč, jasne, da jih ne bodejo mogli naši nasprotniki napak tolmačiti.

Gledé šolskega vprašanja imamo Slovenci že precej bridkih skušenj. Le pomislimo na poganjanja za slovenske šole na Koroškem, Štajerskem, v Trstu in Gorici.

Naša prizadevanja dosedaj niso imela vselej zaželenega vspeha. Mnogo je temu krivo, da sedanjí zakoni niso dovolj jasni. Tako šolski zakon le določuje, da učni jezik odločujejo tisti, ki šole vzdržujejo, v mejah obstoječih zakonov. Vsa stvar je nekako zavita. Bilo je treba zatorej celó doganjati, koga pravo za pravo smatra zakon za tistega, ki šolo vzdržuje.

Z novim jezikovnim zakonom se mora temu narediti konec. Jasno se mora določiti, da se za vsako narodnost morajo osnovati posebne šole, naj kdo že prosi za-nje ali nje. Določiti se mora, da se pri nekem določenem številu prebivalstva kake narodnosti v kakem kraju ima osnovati šola za tisto narodnost in pa da šole sploh morajo biti vravnane po narodnosti v občinah, tako da bodo morale biti v slovenski občini slovenske, v nemški pa nemške šole. Da celó dobro bi bilo, da se naravnost prepové, snovati na javne troške šole s kakim učnim jezikom, katera narodnost jo v dotičnem kraju preslabo zastopana, tako da se onemogoči vsako vrivanje

LISTEK

Naprej, moj rod, za vero, dom, cesarja!

Veselo pesem struna bi zapela
Slaveč ljubezni miljene sladkost
In čednost žēa in mōž pogumna dela;

A srce polni tuga in bridkost,
Ko zré oko nesrečne domovine
Brezsolnēni dan, oblak na nebu gost.

Poparjeno od slane cvetje gine,
Zelenje mré, jeseni brez sadú
Drhteled bodo gole nam ledine.

A kaj mi cvetja mar, kaj mar sadu!
Za mili rod mi je, ki sred viharja
Omahujoč se péha brez miru.

O kdaj, o kdaj zazré oko krmarja,
Ki ladjo našo reši iz valov! —
Trdó menenje ob menenje udarja,

Bori se s starim pojmom pojem nov. —
Kaj čislati je sploh? Kaj le z oziri?
Oj, kdo na to odgovor dá gotov!

Na božjem se prestolu nam šopiri
Malik na dnevnem redu, ki oblast
Po svetu že vesoljnem svojo širi.

Mamljivega duhá nevarna past
Premamila je um že modri glavi,
Ki vneta je bila za božjo čast. —

Kako maliku novemu se pravi,
Ki moli ga kleče že modrijan? —
To narodnost je v absolutni slavi,
Ki jej kadilo žgě se dan na dan;
A ljudstvo tava v dima gosti temi,
Kjer krivi pot ni več, ne pravi znan. —

Če sem pošten samo, se svet smeje mi.
Kdo čisla še krepost? — Če narodna
Ni absolutne vrste, bes jo vzemi!

Le ta je poštenjak, ta kaj veljá,
Ki se v zabavah nam govornik laska,
Reditelj plesa je sijajnega,

Pozor budi kot elegantna maska,
Za narod pije, poje in kriči,
Zanj stepe se. — Oj domorodna praska!

To navdušuje rod, to vnema kri;
To naše kaže svetu korenjake;
Iz rodne zemlje tujea to podi. —

Tam mōž izžulí bratom tisočake,
Kron petdeset podari v blag namen:
Kako slavi mōžé ves narod take! —

Tu kupec naroden bolj kot pošten
Blagó slabo ljudem drago prodaja,
Na gěslo: „Svoji k svojim!“ izučen. —

Pisatelj domišljav brez konca kraja
Otrobe veže alegorične,
Nad svečeniki, cerkvijo razsaja:

Vrsti se v klasike notorične;
Vsa stranka sodi, umotvor ta cene
Da epohalno je historične.

A kar britkeje še srce zadene:
Zaslepljen poštenjak tam ploska sam
Sramoti svoji; oj, prodril mu mrehe
Še ni zasmeh; ne vé še, kod ne kam.
Da znal bi, kaj vse bojni prapor krije,
Pretresel strah bi ga, bilo ga sram. —

Kdor, v svesti si moči, ob prsi bije,
Pravice ne, le silo kliče v boj,
Ne toži naj krivico hudobije!

Krivici le pravica je pogoj.
Zivalsko je načelo kruta sila;
Sramuje se ga brezštevilni broj;

A naj bi četa pičlega števila,
Pohlevna si izbrala sile pot:
Kakor bi pač priimek zaslužila:

Primera še ne opraviči zmot:
Če sosed tat je, ti ne smeš še krasti.
Dejanju svojemu si sam gospod,

Sam odgovoren. Klanja naj se strasti
Ves svet, spremenil je v krepost ne bo.
Kar lepo, dobro je, imejmo v časti,

Ne, kar je tuje. Ni ne hvalimo,
Kar slábo je, in naj si bo domače. —
Mōž, ki državam je z močno roko

nemških šol na troške davkoplačevalcev. V kaki obliki naj se dotične določbe stilizujejo, o tem naj se posvetujeje naši poslanci.

Vrediti bode pa potrebno tudi pouk drugih jezikov v šolah. Na Koroškem, Štajerskem in Primorskem v več krajih stariši želé, da se otroci v šoli naučé nemščine. Teh želj ne bode prezirati. Vsaj so celó slovenski deželni poslanci kranjski glasovali za to, da se na Kranjskem uči po večrazrednicah nemščina in zaradi tega se jim ni ničesa očitalo.

Ko je mestni šolski svét ljubljanski vrazil šolske razmere v mestu ljubljanskem, je jeden sam odbornik imel pomisljike proti nemščini. Razmere so take, da se nemščina smatra za potrebno.

Po našem mnenju se pa v tem oziru mora določiti, da se drugi deželni jezik, bodisi nemščina ali laščina ali kak drug, sme učiti le kot neobvezen predmeti to je, da se ga učé le tisti učenci, katerih stariši to želé. To jedino je v smislu ustave, vsaka druga določba nasprotuje ustavi in se ne sme vsprejeti v zakon, kateri ima član XIX. državnih zakonov izvršiti. Protiustavno so vrejene tiste šole na Slovenskem, v katerih je nemščina obvezni jezik. Ker drugi deželni jezik ni obvezen za vse učence, zato se v njem ne bi smelo učiti potem drugi učni predmet, pač pa naj se zanj odloči toliko ur, da se ga učenci lahko prisvojé za potrebo.

Ne smemo pa ostati pri ljudskih šolah, temveč jezikovni zakon mora tudi vrvnati naše srednje šole. Pred vsem se mora jasno določiti naša pravica do srednjih šol z materinim učnim jezikom, da jih bodemo potem lahko zahtevali pred upravnim sodiščem, da se ne moglo več učnemu ministru kar poljubiti, da jih odpravi. Določi naj se, na koliko število prebivalstva kake narodnosti se mora osnovati kaka gimnazija ali realka z dotičnim učnim jezikom.

Tudi naj se določi, da je učni jezik na srednjih šolah odvisen od jezika prebivalstva dotičnega okoliša, za kateri je šola namenjena. Sicer bode nov jezikovni zakon moral se pečati z vrejenjem jezikovnega pouka na gimnazijah in realkah. Rekli smo že, da se nemščina vpelje kot obvezni predmet. Morda bi ne bilo napačno, da se jeden drug predmet na višji gimnaziji, oziroma realki, poučuje v nemščini, da si jo učenci bolje prisvojé. Morda bode nas zaradi teh naših nasvetov kdo zopet napadal, ali to nas malo briga. Mi ne spadamo mej tiste, ki v zborih ali pa na shodih se ponašajo s svojo narodnostjo, premlevajo fraze o narodnem obstanku, zabavljajo na vso moč zoper nemščino, svojo deco pa, pošiljajo v nemške šole ali ji pa doma po domačih učiteljih dan na dan ubijajo nemščino. Mi pa kar smatramo za pametno in potrebno, naravnost povemo in to tudi javno zagovarjamo. Mi smo za to, da se v narodnem vprašanju ravnanje vjema z besedami.

Sicer so se pa za to, da se jeden predmet uči v nemščini, izrekli mnogi poljski šolniki, katerim se pač ne more očitati, da ne ljubijo dovolj svoje materinščine. Neki slovenski list, s katerim pa mi nismo v prijateljstvu, je pa pred leti prav resno zahteval, da naj se na višji gimnaziji ohrani povsem nemški učni jezik, ne da bi ga bili napadali tisti, ki sedaj nam tako radi očitajo narodno izdajstvo.

Ker na ljudskih šolah ne more biti nemščina obvezen jezik, zato se pa more določiti, da se pri vsprejemu v srednje šole znanje nemščine ne sme zahtevati, ker sicer bi se kratile naše narodne pravice, ko bi naše po ustavnih določilih osnovane ljudske šole imele manj pravic, nego nemške. Kdo morda poreče, da je ravno tako protiustavno, če se nemščina poučuje v srednjih šolah kot obvezen predmet.

Mi smo tukaj drugačnega mnenja. V ljudske šole je vsak dolžen hoditi in je torej proti ustavi primoran, učiti nemščine, ko bi bila obvezna. Srednjih šol pa ni nikdo silen obiskavati in se torej tukaj o kaki sili govoriti ne more. Srednje šole so že nekake pripravnice za bodoče uradnike in morajo biti tako vrejene, da dajo tisto občno znanje, katero se od bodočih državnih funkcionarjev zahtevati mora.

Končno moramo pa omeniti, da tudi pri srednjih šolah ne smemo ostati. Jezikovni zakon mora določiti tudi naše narodne pravice na visocih šolah. V njem ne mra jasno določiti, da se imajo za vse avstrijske narodnosti osnovati visoke šole, oziroma uvesti predavanja v njih jezikih v sedanjih visokih šolah.

Tudi tukaj se mora vse določiti z največjo točnostjo, da se pozneje ne bode moč izvijati. Če bi morda kaj ugovarjali levičarji, da ne gre predavanje v več jezikih, povedó naj naši poslanci, da se na vseučilišču v Inomostu predava v nemščini in italijanshini, v Lvovu se uvajajo sedaj k poljskim rusinska predavanja, na svetovnoznani politehniko v Curihu se predava v nemščini, francoščini in laščini, ali vendar razvoj teh šol prav nič ne trpi.

Pokažimo Nemcem in vladi, da mi ne gojimo nobene mržnje do Nemcev in ajih jezika, da smo pripravljeni k sporazumljenju, da pa pri tem hočemo, da se spoštujejo naše pravice in zagotovi narodni naš obstanek.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Protí občni volilni pravici se je začela mej liberalci na Dunaju huda agitacija. Začeli so sklicavati shode. Tako je bilo tak shod sklicalo že napredno društvo VIII. dunajskega okraja. Glavni govornik dr. Seidler se ni upal naravnost izreči proti občni volilni pravici. Tožil je, kako da bode

liberalno meščanstvo izgubilo svoj vpliv. Potem je pa rekel, da je on za občne volilno pravico, ali se mora radikalno izvesti, to je odpraviti sedanje zastopstvo interesov. Shod je naposled vsprejel resolucijo, v kateri pozivlje liberalne poslance, da stavijo take predloge pri razpravi volilne reforme, da se bode varoval vpliv meščanstva. Dr. Seidlerja govor in pa ta resolucija kažeta veliko zmedenost in pa neodkritosrčnost dunajskih naprednjakov. Po omenjenem govoru bi sodili, da bode dr. Seidler predlagal resolucijo, da se uvede občna in jednaka volilna pravica ter odpravi zastopstvo interesov. V resoluciji se pa izraža baš nasprotno. Resolucija baš zahteva, da se ohrani sedanji zastopstvo interesov. V bistvu resolucija ne zahteva drugega, da ostane sedanja skupina mestnih volilcev, kakor je, da se ne pomnoži število volilcev v tej skupini. Meščanski vpliv pa nima prav nič opraviti s tem, ali volijo veleposestniki zase ali pa z drugimi volilci. Če se vpelje občna volilna pravica, je konec temu vplivu, naj se tudi odvzamejo predpravice plemstvu. Zato pa lahko rečemo, da tisti, kateri so glasovali za omenjeno resolucijo, so nasprotniki občni volilni pravici. Če liberalci po shodih in po listih trdijo, da bi bili za občno in jednako volilno pravico brez zastopstva interesov, je le to občinstvu pesek v oči. Nemška liberalna stranka je nasprotna občni volilni pravici, kakor sploh vsaki zares liberalni napravi.

Čeht in volilna reforma. Staročeški listi nikakor niso zadovoljni z volilno reformo, katero je predložil grof Taaffe zbornici poslancev. Bojé se, da se ž njo le bolj utrdi centralizem. Jeden staročeški list pa pričakuje, da se bodo nižji stanovi bolj nudušili za narodne težnje, ko bodo imeli pravico voliti. Mladočehom je pa grof Taaffe kakor nalašč prišel z volilno predlogo. Pomagal je jim zopet do popularnosti. Mladočeški listi opozarjajo na to, da so Mladočehti predlagali prvi v državnem zboru občno volilno pravico in se je torej v prvi vrsti zahvaliti njih vplivu, da je ministerski predsednik predložil predlogo o premembi volilnega reda. Kdor pozna avstrijske politične razmere, ta pač dobro ve, da Mladočehti gotovo niso vlade prisilili k temu koraku, ali na Češkem se bodo pa vsekako našli ljudje, ki bodo to verjeli in zaradi tega Mladočehom peli slavo.

Prva obravnava pred izjemnim sodiščem. Predčeraš se je moral v Pragi zagovarjati črkostavec in odgovorni vrednik časopisa „Pokrokové Listy“ zaradi razžaljenja cesarja in pa zaradi rušenja javnega reda in miru. Zatoženec Anton Vesely je brezverec, bil je že dvakrat kaznovan zaradi razžaljenja straže, če tudi je še jako mlad. Zatoženec je priznal, da je čital članek, zaradi katerega je tožen, ali oporeka vsak hudoben namen. Šodišče ga je obsodilo na deset mesecev ječe, poostrene z jednim postom vsak mesec. Proti obsojencu so pa vložene tri druge tožbe, ki pridejo pozneje na vrsto. Zatoženec pripada onim mladim ljudem, kateri so bili zapeljani od inteligentnih in zrelih oseb, o katerih je govoril češki namestnik proti deputaciji praškega mestnega zastopa.

Srbija. Srbski ministerski predsednik Dokić je nevarno bolan in najbrž ne ozdravi. Mej radikali se že resno razpravlja, kdo bode naslednik njegov. Imenujejo se Pašić, Grujić in Velimirović. Pri radikalih ima prvi največ zaupanja. Kralj bi pač rajši imel Grujića ali pa Velimirovića. Bati se je namreč, da bivši min. predsednik Pašić zaide preveč na radikalna pota, če dobi vlado v roke. Sploh se pa vidi, da razmere v srbski radikalni stranki niso popolnoma zdrave. Ne bode več dolgo, pa se bode mej njo pojavil kak nevaren razkol, posebno ker v skupščini ni nobene prave druge opozicije. Liberalci se tako tudi popolnoma odtegujejo političnemu življenju, naprednjaki pa zaradi pretoklosti svoje ne morejo priti do nobene prave veljave.

Grška. Finančne razmere so na Grškem jako slabe. Papirni denar ima veliko ažijo in to jako ovira trgovino. Vlada se pa nikakor ne more pomagati. Mej prebivaltvom je velika nevolja. Slišijo se že glasovi, da naj kralj odpravi ustavo in sam vlada, ker parlament sam nikdar nič koristnega ne ukrene. Deljanisovi in Trikupisovi pristaši zahtevajo, da kralj odslovi sedanjo vlado. Govori se, da bode zbornica razpuščena in da bodeta pri volitvah dosedanja nasprotnika Trikupis in Deljanis vzajemno postopala proti pristašem sedanje vlade. Take so razmere na Grškem, to je v tisti državi, ki misli, da je poklicana prevzeti nasledstvo za Turčijo in obnoviti nekdanje bizantinsko cesarstvo. Zmedene

Prestavljal mejnike kakor igrače,

Ponosno moško je dejal nekoč:

„Bojimo le Boga se mi; ináče

Ga ni, čegar bi nas strašila moč.“

A mi, mi pa zbojimo pritepenca

Se vsacega, bojimo, če gredoč

Zobé pokaže kdo, če tudi senca;

Bogá pa ne, Očeta dobrega,

Ki ne zatira bornega Slovenca:

Da se bojimo, bogme, mi koga,

Nas strahovati, ne ljubiti treba. —

Za mučenika vsakdo se ima;

Zakaj, da sega nam svetost do neba,

To v pesmih domorodnih se glasi:

Pri Bogu torej važna smo oseba,

In biti smemo pač tako prosti,

Da kritično pogledamo stvarjenje:

„Kdo vé, če Bog resnico govori!

Tam tega ni pogodil prav“, je mnenje

Nemerodajno naše. „Sploh svetá

Je vodstvo tem nestalnějšé, čim menj je

Odločno narodno.“ To nam v Bogá

Je vera. — V žarku milosti pa vzraste

Iz praha reven rod, podré na tla

Mogočni ljud zaupajoč le nase. —

Bil Mojzesu je Bog povelje dal,

Naj udari s palico ob skalne mase,

Privré da voda iz granitnih tal.

Možá preroka pa se dvom poloti:

Zaman udarec je na skalo pal.

Pomislek mal zapri roko dobroti

Je božji proti ljubljencu Boga.

A slaboverni mi v nesrečni zmoti,

Mi maloupni, rahlega srca,

Ki ne zanašamo se na nikoga,

Ne na Boga, ne na prijatelja,

Najmanj na sebe, ko preti nadloga,

V slabotnem delu tožimo, da nam

Usoda vedno bridka je in stroga.

Oj mili Bog, ki gospodar si sam

Sveta vesoljnega, napolni strahom

Pred Tvojim veličastvom srca hram;

Pred svetom pa nam daj, pred dimom, prahom,

Pogum, da kvišku dvignemo glave,

Da v čvrst se rod preporodimo mahom.

Proslavi Tvoje da naš um imé,

In naša dlan moč Tvojo svetu kaže,

V molitvi vroči koprni sreé. —

Bog hotel, da se sladki up ne laže! —

Krepak budi se rod iz težkih sanj,

Na tleh zagleda, kar bilo najdraže,

Očetni prapor, tam, spomin dejanj

Prečastnih; zgrabi ga, že svita zarja.

Oj, dvigni se na vojsko zanj!

Naprej, moj rod, za vero, dom, cesarja! y.

razmere v lastni državi bi pač morale Grke prepričati, da niso sposobni za kako večjo nalogo.

Brasília. Odnosači za vlado v Braziliji niso najbolji. Vstaši pridobivajo vedno večjo moč, če tudi ne morejo vzeti Ria de Janeiro. Sedanji predsednik republike že sam priznava, da se bode težko obdržal in se je zatorej izrekel, da odstopi, ako se narod izreče pri volitvah za kongres proti njemu. Nam se zdi, da sedaj gre le za to, da se predsednik na lep način umakne s svojega mesta. Prememba predsedništva bode pač le za nekaj časa pretrgala boje. Zadovoljila pa prebivalstva najbrž ne bode. Posebno tiste pokrajine, ki hrepene po večji samostojnosti, zaradi premembe predsedništva ne bodo zadovoljnejše. Povod nezadovoljnosti so pa več krajih mogočni guvernerji. Novemu predsedniku se bode pač težko posrečilo dobiti sposobnejših mož za provincijsko upravo.

Cerkveni letopis.

Mala cerkev.

Od Napoleonovih časov sem živi na Francoskem verska ločina, ki pa ne šteje mnogo članov in ki se imenuje „petite eglise“ — mala cerkev. Nauke in obrede ima ta ločina prav tiste, kakor jih ima katoliška cerkev; samo dandanes ne more nikakor opravljati božje službe, ker nima duhovnikov. Ta „cerkev“ je navstala tedaj, ko je prisilil Pija VII. Napoleon I., da je podpisal konkordat v Fontenbljó in na temelju tega konkordata se najbrezobzirnejše vmešaval v cerkvene zadeve. Svojevoljno je odstavljaj škofe in jih nastavljal in počel še mnogo družega brezpravno. Temu se je ustavila desetorica prelatov in je v javnem pismu proglasila, da ne priznava konkordata, ker prisiljeno dejanje ne more imeti obveznosti.

Nekateri posvetni možje so se pridružili temu oporekanju in tako je nastala ločina, ki je za prave spoznala le tiste duhovnike, katere je potrdil papež, ki pa duhovnika, od vlade imenovanega, nobenega ni hotela pripoznati. Družega razločka pri tej „mali cerkvi“ ni bilo; začetkom je bilo vse lahko, ker je živelo še precej duhovnov, ki niso bili imenovani od vlade in ki niso pripoznavali konkordata. A kasneje je bilo že huje. Duhovniki njihovi so bili že izumrli in rimska stolica jim ni mogla dati drugih, ker je sama javno pripoznala konkordat, da si jim je bila vedno jako naklonjena. Privrženci „male cerkve“ so tedaj krščevali sami; spovedat in prejet sv. obhajilo so šli časih na drugi konec Francoskega, kjer je še živel kak predkonkordatni duhovnik. Mej seboj so se dobro poznali in nadzirali. Bili so v resnici pobožni in krepostni ljudje. V Poatje-u je pregovor: „izvrsten kot malo-cerkovnjak“. Sedaj so pomrli že vsi predkonkordatni duhovniki in zato jim ni več mogoče prejemati sv. zakramentov; poostri so si sami poste in skupne molitve vredili, dokler ni prav pred kratkim njihov starešina Marij Duk šel prosit k lijonskemu kardinalu-nadžskofu, naj bi sv. Očeta nanje opozoril.

Sv. Oče so takoj odpisali, naj jih nikdo ne smatra za krivoverce in naj se jim brez vseh ovir dovoli vstop v cerkev. Tako je tedaj prenehala ločina, ki jo je rodila samo ljubezen do cerkve in vnetost za njeno svobodo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. oktobra.

(Iz trgovinske in obrtne zbornice) izstopi letos trinajst članov. Iz 1. in 2. razreda trgovinskega oddelka izstopijo gg.: Fran Hren, Janez Perdan in Fran Souvan; iz tretjega razreda pa gg.: Tomaž Pavšler in Jožef Ribič. Iz 1. razreda obrtnega oddelka izstopi gosp. Makso Krenner, iz 2. razreda pa gg.: Oroslav Dolenc, Alojzij Jenko, Janko Kersnik, Filip Zupančič, Feliks Stare in Jernej Žitnik; iz tretjega razreda pa izstopi g. Ludovik Wriesnig. Člani volilne komisije so gg.: Janez Perdan, Avgust Skabernè, Janez Baumgartner, Anton Klein, Filip Zupančič, Makso Krenner in Matija Zitterer vitez Cavalcina.

(Za župnijo Dobrovo) pri Ljubljani je stolni kapitelj prezentoval č. g. Antona Lovšina do sedaj župnika na Homeu.

(Slovensko gledališče.) Včeraj uprizorjena Schlesingerjeva veseloigra v enem dejanju „Ravni pot najboljši pot“ izpadla je prav povoljno. G. Borštnik (Skok) je malo pretiraval, sicer pa igral kot je glumi primerno. Gospa Borštnikova (Olga), gospica Slav-

čeva (Minka) in g. Verovšek (Dragan) rešili so svoje uloge prav dobro. — Nató se je pela Blodekova opera v dveh dejanjih „V vodnjaku“, katera ima vkljub mnogobrojnim reprizam vendar še vedno isto privlačno silo do občinstva. Opera imela je letos za česke stagione na Dunaju v gledališču v Josephstadt kaj lep uspeh in se bode najbrže vsprejela v repertoar raznih nemških oper. Gospica Rihova ima svež, prikupljiv glas, g. Beneš (tenor) dosegel je lep uspeh; istotako tudi basist gosp. Vašiček. Spretnost gospé Gerbičeve pa je uže itak dovolj poznata. Ensemble in orkerster pa sta javeljne kaj pripomogla k lepemu uspehu opere. — Gledišče je bilo polno.

— a —

(Tombola.) Za zadnjo tombolo se je bilo prodalo od 9900 tablic 7964. Dohodkov je bilo 1592 gl. 80 gl., troški znašajo okroglo 800 gl. in blizu 800 gl. se porabi v človekoljubne namene.

(Solo so zaprli) v Spodnjem Logatcu za 14 dnij, ker imajo otroci oslovski kašelj.

(Za dopolnilne volitve v mestni zbor tržaški) postavili so liberalci za kandidata K. Hermeta, konservativci ne imenujejo nobenega lastnega kandidata. — V III. okraju v okolici kandiduje politično društvo „Edinost“ sporazumno z veljavnimi možmi onega okraja g. J. M. Vatočca, veleposestnika pri sv. Ivanu — Volitev za mesta je bila dne 12. t. m., za okolico pa se vrši v nedeljo 15. oktobra.

(Toča.) Iz ljutomerskih goric se nam piše: Dne 10. oktobra popoldne je velik del ljutomerskih goric toča strašno poklestila. Bil je najlepši jesenski dan, kar popoldne okoli 4. ure pritira jug pogubonosne oblake, iz katerih se je vsipala suha debela toča, potem pa strašen dež, da je bilo kmalu vse pod vodo; ko smo mislili, da je pogubonosni oblak že mimo odšel, pritisne sever in ga še enkrat nazaj potisne, tako, da so zadete gorice bile od vseh strani bite. Škoda je velika, zlasti na Mrzlem polju, v Slamnjsku in v Presiki. Segala pa je toča še dalje, vendar drugod ni naredila toliko škode, ker je letos trta še polna listja, ki je mnogo ohranilo, čeravno je toča skoro pol listja tudi oklestila. Ob tisti uri je toča tudi okoli Radgone klestila, pa tam ni toliko škode naredila, ker tam gorice niso tako rodne. Vsled te nezgode smo morali takoj začeti trgati, ker po nekaterih goricah je bilo videti, kakor bi bili psi ali kure grozdje oskubili. Po nepoškodovanih goricah pa se bode trgatve še-le prihodnji teden, po sv. Tereziji, začela. Kupei se že jako oglašajo in mošt plačujejo od 24 do 28 kr. liter. Blago bode jako dobro, vendar več kakor lani bode malo kdo natrgal. Vreme je hitro nastalo zopet lepo, in to je potrebno, da se na tla raztreseno grozdje in jagode laglje pobirajo. Posestniki, ki so bili poškodovani, so jako pobiti, ker so že mislili, da so za letos vsake nesreče obvarovani. Saj se pač nihče ne spominja, da bi tako rekoč že o trgatvi še toča šla, in tako debela in gosta celo ne.

(Od istrsko-kranjske meje.) V ponedeljek in torek 9. in 10. t. m. obiskal je ekscelencia c. kr. namestnik tržaški vitez Rinaldini z namestniškim svetnikom baronom Conrad pl. Eibisfeld in sprejmovstvom cerkve, župnišča, šole, županijske urade, žandarmerijske postaje župansteve Materija, Podgrad in Jelšane v Istri okraja Voloskega. Prvo se je pregledala šola v Herpeljah, potem poprave potrebna cerkve v Brezovici i ondota šola. V Materiji, koder je občinski urad, c. kr. orožniki, pošta dobro vrejena šola je bil daljši postanek. Popoldne v ponedeljek je obiskal visoki gospod v Hrušici cerkev, župnišče in šolo, zatem Podgradom c. kr. sodišče, šolo in županstvo, katerega je načelnik navdušeni narodnjak, deželni poslanec g. Slavoj Jenko. V torek zjutraj se je podal nekaj časa vozeč potem hode na Hum pregledovaje cerkev, župnišče in šolo, ob 12 se prepelje gospod v Šapjanc, sedež občine Jelšane. Lep slavolok z napisom „dobro došli“ velika cesarska zastava in slovenska trobojnica ste pričali, da prebivajo ondi svetlemu cesarju vdani Slovenci. Mogočen strel topičev in močni živio je donel, ko stopi načelnik primorske vlade raz voza pod slavolok. K obedu sta bila vabljeni občinski predstojnik i cerkveni zastopnik. Deputacijam je visoki gospod obljubil podporo. Pregledovala se je tudi tržaško-reška cesta, na kateri mislijo neke klanjce odstraniti. Popoldne se poda gospod v Jelšane, šolska mladina z g. nadžučiteljem pričakuje pri slavoloku nj. ekscelencia, med pretrkavanjem i strelom gre gospod v cerkev potem v župnišče in šolo.

(Učiteljstvo.) Gosp. B. Sitar, učitelj v Breznu, je postal nadžučitelj v Vuhredu; gg. J. Sabati, učitelj pri Sv. Janžu, pa pri Sv. Ožbaldu ob Dravi in

Martin Matekovič, učitelj v Skalab, ravno tamkaj. Gosp. M. Šijanec, podučitelj v Poličanah, pride za učitelja na Oven, gosp. Fr. Snuderl, podučitelj v Šmatnem pri Slov. Gradcu, pa v Pernice, g. Fr. Cvirn, podučitelj v Pražganju, v Stoperce in g. Fr. Čeh, podučitelj pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, k Sv. Lenartu v Slov. goricah. „Slov. Gosp.

(Mrtvega so našli) blizu Novega Mesta bivšega pisarja Gust. Jekovca iz Ljubljane. Imel je prestreljeno glavo. Pravijo, da se je sam usmrtil zaradi „nesrečne ljubezni“!

(Pri občinski volitvi v Voloski) so dne 11. in 12. t. m. zmagali Hrvati proti združenim Lahom in Nemcem. Naj bi pač bila volilna sreča Hrvatom mila tudi v 2. in 3. razredu, ki voli 13. in 14. t. m.!

(Nov slovenski časopis v Ameriki.) V sredo, dne 27. septembra pričel je v New-Yorku izhajati nov tednik „Glas Naroda“. List slovenskih delavcev v Ameriki. Naloga mu je, kakor pravi, zastopati interese slovenskega delavskega stanu, tako v Zjed. državah, kakor tudi v Evropi. Stal bode na katoliškem in narodnem stališču; vsebina mu bode socialno-politična. Izdajatelji pravijo: „Sveta nam bode vera katoliška, ne bodemo se je dotikali, temveč branili bodemo to dragoceno svetinjo, katero smo podedovali od svojih vernih mater!“ List svari tudi pred anarhisti e compagna bella. — Naročnina velja do konci leta za Evropo 1 gl. in se pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: „Glas Naroda.“ 436 E. 72 ud. St. — New York City.

(Cvetlično razstavo) priredé tukajšnji umeteljni vrtnarji koncem tega meseca v kazinskem steklenem salonu. Čisti dobiček je namenjen Elizabetski otroški bolnišnici.

(Rusko-francoska slavnost v Toulonu.) Ruska mornarica, ki je bila doslej zasidrana v pristanu v Kadiksu, odrinila je včeraj po morju dalje in dosepeje danes (v petek) opoldne pred Toulon. Ruska mornarica broji nastopne ladije, oklopnice in topove ladije: „Car Nikolaj I.“, „Pamjat Azova“, „Tjerec“, „Admiral Nachimov“ in „Rinda“. Na čast ruskega poseta bodo vsi vojaki, ki so zaradi kazni morali dalje služiti, odpuščeni domov. Knjige s podobami, poučni in zabavni spisi o Ruskem množé se dan za dnevom v Parizu in po Francoskem. V Toulonu se zberó tudi veslarska društva iz vseh francoskih mest, da odplujejo Rusom naproti. — Parižani se hoté s tem prikupiti Ruski, da jej vrnejo križ sv. Vladimira, kojega so Francozi v krimski vojni leta 1855 kot zmagonosno trofejo prepeljali iz Odese v Pariz. — Gledé na ta dogodjaj je jako zanimivo, kar pripoveduje „Figaro“ o križu Ivana Velikega na Kremlu v Moskvi. Ko Napoleon I. leta 1812 zasede Moskvo, velel je sneti veliki križ na Kremlu, meneč, da je ves od zlata. Stvar je bila težavna, kajti križ je stal visoko. Konečno se ponudi neki propuščen kaznienc, da bo križ snel, kar se mu je tudi posrečilo, prejel je za ta izdajni čin lepo svoto, a dolgo je ni užival. Še tistega dne se je vpijanil do smrti, tovariši so pa mrtvega okradli. Križ pa ni bil zlat, temveč železen in močno pozlačen. — Dne 19. oktobra moral je Napoleon ostaviti Moskvo in se umikati kozakom. Maršalu Mortieru je naročil, naj križ prepelje v Pariz in v večem spomin postavi na „Hôtel d'Invalides“. Napoleon je obračal, toda Bog je obrnil. Križ s Kremla so torej Francozi peljali seboj kot največjo trofejo na pokorenje Ruske. Dne 6. novembra jelo je snežiti in snežilo je neprestano. Za nekoliko dnij bile so zametene vse ceste, francoski vojniki so na stotine obtičali v snegu in zmrznili. Dospeli so do Smolenska. Tu so metali v vodo najdragocenejše omarice z biseri in demanti, kovčege, napolnjene z najdražjim blagom. Rečna struga bila je posuta z zlatom in biseri, in konečno so vrgli v vodo i križ s Kremla, ker so morali vozove, na kojih so vozili ugrabljeno blago, sežgati, da so se ogreli. Kmetje so pa pozneje križ Ivana Velikega potegnili iz reke, in v velikem slavlju pripeljali zopet v Moskvo nazaj in postavili na staro mesto. Ves narod ruski je v tem dogodjaju uvideval prst božji, ki je strašno pokoril ponosnega zmagovalca.

Društva.

(Pevsko društvo) v Braslovcah priredi v nedeljo, dne 22. oktobra izlet na Pako ob 3. uri popoldne v gostilno Ane Vizjak „k pošti“ ter se prijatelji petja uljudno vabijo.

O d b o r.

Telegrami.

Dunaj, 12. oktobra. Zjedinjena levica baje ne misli takoj zavzeti nobenega stališča nasproti občni volilni pravici, ker vprašanje še ni aktualno. Misli se sklicati poprej velik shod, h kateremu pridejo zaupniki iz vseh nemških okrajev.

Dunaj, 13. oktobra. Danes je v zbornici poslancev predlagal poslanec Bärnreiter, da se osnuje poseben razred volilcev iz delavcev zavarovanih pri zavarovalnicah za boleznin in nezgode. Ta razred naj bi volil 20 poslancev, ter bi se tako število poslancev povečalo na 373. — Odklonila se je zahteva zaderskega sodišča, da bi izročili Biankinija, kot vrednika „Narodnega Lista“, toženega zaradi razžaljenja časti. Sledi prvo branje čeških izjemnih naredeb. Kot protigovorniki oglašeni so razven Mladočehov še Bareuther, Biankini in Schneider.

Dunaj, 12. oktobra. Poslednjih 24 ur je v Galiciji 19 zbolelo in 10 umrlo za kolero, na Ogerskem pa 59 ljudij zbolelo in 14 umrlo.

Budimpešta, 12. oktobra. V budgetnem odseku je izjavil učni minister, da je vladno stališče v cerkvenopolitičnih vprašanjih nespremenjeno.

Pisa, 12. oktobra. Na Porti Florentini se je razletela bomba. Več oken je ubitih. Človek ni nobeden poškodovan.

Toulon, 13. oktobra. Zjutraj so se svetnik ruskega veleposlaništva, Giers, osobje ruskega veleposlaništva, ruski konzul v Marzilji, podnačelnik francoske mornarice in admiralu Avelanu dodeljeni francoski častniki peljali naproti ruskemu brodovju. Neizmerna množica ljudij dere proti pristanišču. Mnogobrojne ladije peljajo se naproti francoskemu brodovju. Francoska divizija, ki je zjutraj odplula naproti ruskemu brodovju,

šteje 1 križarico, 4 avizne parnike in šest torpedovk.

London, 12. oktobra. Lord Elgin je imenovan indijskem podkraljem.

50.000 goldinarjev je glavni dobitek velike inomoške 50krajcarske loterije. Častite čitatelje opozarjamo, da je žrebanje že dne 26. oktobra.

Umrli so:

12. oktobra. Terezija Leban, delavčeva hči, 12 ur, Opearska cesta 6, oslabljenje.

V bolnišnici:

10. oktobra. Jožef Presiček, gostač, 68 let, vsled raka v želodecu.

11. oktobra. Ana Zrimšek, gostija, 46 let, prsna vodenica.

Tuji.

12. oktobra.

Pri Malču: Fiers; Mebus, Oresnik, Schulz, Karplus, Gellis, Dörfel, Herwirsch, trgovci; Toppel, trgovec s premogom; Cernovatec, Weinberger, potovalec, z Dunaja. — Wamarin, trgovec, in Wohlfahrt, potovalec, iz Trsta. — Conradi, gledališki igralec, iz Budimpešte. — Pibrovo, posestnik, iz Kroke. — dr. Manaberg, uradnik, iz Oger. Gradišča. — Viniguera, poročnik, iz Brucka ob M. — Kljun, župnik, iz Tuhinja. — Ziffer, tovarnar, iz Brna. — Lenassi s hčerami iz Planine. — Falk, trgovec, iz Berolina. — Kosh, krojač, in Kaufman, potovalec, iz Novega Sada. — Hohl, okr. narednik, iz Pulja. — Kallina iz Prage. — Licht, potovalec, iz Grada. — Kovac, potovalec, iz Celja. — Trauman iz Bamberg.

11. oktobra.

Pri Malču: Neuman, ravnatelj; Berke nadinženir; Espig s soprogo; Lewenstein, Zimmer, Manheimer, Ladstätter, potovalci; Schwarz, Hochmuth, Part, Tandler, Lewis, trgovci, z Dunaja. — Otto, inženir, iz Beljaka. — Fischer, nadporočnik; Müller, ravnatelj, z rodbino, iz Pulja. — dr. Aichelberg iz Beljaka. — Hieng z rodbino iz Rakeka. — pl. Veiteneck, soproga okr. glavarja, iz Novega Mesta. — Filipek, zasebnik, s soprogo, iz Grada. — pl. Borotha, poročnik, iz Budimpešte. — Skalovnik, Piuk z materjo iz Blance. — Glatz z rodbino, in Habberger iz Trsta. — Fischer iz Kamnika. — Birsa, trgovec s sadjem, iz Gorice. — Makesch, trgovec, iz Celja. — Klinar iz Nove Stifte. — Blažon iz Begunj. — Fasan s sinom; Schleimer in Hohn iz Kočevja. — Avsec, kapelan, iz Trebnjega.

Pri Stonu: Hoblmüller; Weiss, Fuchs, Polatzek, trgovci; Robitschek, potovalec, z Dunaja. — Simthio iz Gottesgab-a. — Pehani iz Žužemberka. — Stransky iz Nahoda. — Dengl, zasebnik, iz Ribnice. — pl. Simončič, zasebnik, in

pl. Ana Simončič iz Petrinje. — Javornik iz Litija. — dr. Repič in Čebašek iz Št. Vida. — Debeljak, župnik, iz Pred-dvora. — Goldschmied iz Pečuha. — dr. Klima iz Šmarija. — Klinar iz Bleda. — Zhuber pl. Okrog, nadlogar, iz Soteske. — Rotter s hčerjo iz Kamnika. — Gasparo s soprogo iz Trsta. — Manitzer, potovalec, in Ladstätter s soprogo iz Domžal. — Frank iz Prage. — Hecht iz Celoveca. — Dereani, trgovec, iz Žužemberka. — Manhart, trgovec, iz Grada.

Pri bavarskem dvoru: Maichin, Schuster, posestnik, iz Črne. — Schauer, posestnik, iz Mozolja. — Schellander, trgovec z lesom, od Sv. Marjete. — Kreutzmaier iz Kočevja. — Legat, zasebnik, in Bizjak z otroki iz Senožel. — Hajek iz Kamnika. — Rabuse s soprogo iz Šalke Vasi. — Igljč, potovalec, iz Kamnika. — Košmelj, trgovec, iz Železnikov. — Verderber s hčerami iz Hrvatske.

Pri Južnem kolodvoru: Stuhly iz Cirknega. — Hribar, učitelj, iz Postojine.

Pri avstrijskem caru: Klump, železniški uradnik, z rodbino, in Schreyer s soprogo iz Beljaka. — Levstik, nadučitelj, s sestro, z Vrhniko. — Petrovec, učitelj, iz Čemšenika. — Jan, učitelj, iz Bleda. — Bajec, učitelj, iz Polhovega Grada. — Wieland iz Novega Ulma.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
12	7. u. zjut.	739.5	6.0	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	737.4	14.8	sl. zap.	jasno	
	9. u. zveč.	738.8	9.6	"	"	
Srednja temperatura 12.0°, za 1.9° pod normalom						

Tovarniško zalogo
šivalnih strojev
in
pristrojev
za vozarenje
ima
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Ceniki zastoj in franko.

Služba orgljarja in mežnarja

se razpisuje pri

župnijski cerkvi sv. Marjete na Muti
do 1. decembra.

Prosto lepo stanovanje; dohodki obojne službe znašajo v denarju okoli 230 gld. Tudi zemljišča je nad 3 orale. Spretnost v orgljanju se tirja; seveda imajo cecilijanci prednost. Služba se nastopi s 1. januarjem 1894.

Cerkveno predstojništvo na Muti
na Štajerskem. 465 10-8

Predzadnji teden! **Inomostske srečke** Predzadnji teden!
à 50 kr.
Glavni dobitek **50.000** goldinarjev.
(457 18-15)
Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.

80 kr. do 20 gld. 80 kr. do 20 gld. 80 kr. do 20 gld.

Za Vse Svete priporočam
častitemu občinstvu največjo
zalogo najnovjših izdelkov

**nagrobni
vencev**
strakovi in napisom
po najnižjih cenah.

MARIJA PODKRAJŠEK
v Ljubljani,
Špitalske ulice št. 9

Vnanja naročila izvršujejo se vestno in po najnižji ceni.

Tudi imam veliko zalogo 488 4-2
raznovrstnih cvetlic
za gospode trgovce po najnižji ceni.

80 kr. do 20 gld.

Dunajska borza.

Dne 13. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 80 kr.
Brebrna renta 5%, 16% davka	96 " 65 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 40 "
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 " 10 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	993 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	336 " — "
London, 10 funtov strl.	126 " 55 "
Napoleonodor (20 fr.)	10 " 04 "
Cesarski cekini	5 " 98 "
Nemških mark 100	62 " 27 1/2 "

Dne 12. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 75 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 " 60 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 50 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	101 " 10 "
Kreditne srečke, 100 gld.	194 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 75 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2885 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " 75 "
Papirnih rubeljev 100	131 " 75 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Monjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.